

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΧΗΜΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1507, 2507,3507	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	-		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU877/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτήτριες/ές αναμένεται να: Γνώσεις   • λειτουργούν αποτελεσματικά με βάση τις αρχές και τις διαδικασίες της επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης και να αποφεύγουν εμπόδια και φραγμούς στην επικοινωνία,• αναγνωρίζουν συμπεριφορές στο πλαίσιο της δυναμικής των ομάδων,• οριοθετούν τις έννοιες στερεότυπα και προκαταλήψεις και να προλαμβάνουν ή αντιμετωπίζουν οποιουδήποτε τύπου διακρίσεις,• αναγνωρίζουν την επαγγελματική διάσταση στον ρόλο του εκπαιδευτικού,• προσδιορίζουν την έννοια και τη σημασία της Συναισθηματικής Νοημοσύνης,• αναλύουν τα θεωρητικά μοντέλα και τους τρόπους μέτρησης της Συναισθηματικής Νοημοσύνης που υιοθετεί κάθε μοντέλο,• αναλύουν τους τομείς καλλιέργειας των δεξιοτήτων ζωής σε κάθε πεδίο (π.χ. οικογένεια, σχολείο, εργασία, κοινωνία),

- μελετούν διεθνή ερευνητικά δεδομένα ως προς την επίδραση των προγραμμάτων καλλιέργειας δεξιοτήτων ζωής σε διάφορες μεταβλητές (π.χ. σχέσεις με συνομηλίκους, βαθμολογία, κ.ά.),
- στέκονται κριτικά απέναντι στην ψυχοκοινωνιολογική διάσταση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού.

Δεξιότητες

- σχεδιάζουν και εφαρμόζουν προγράμματα προαγωγής κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων,
- προσαρμόζουν τη διδασκαλία και μάθηση στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητριών/ών,
- διαχειρίζονται ζητήματα βίαιης ή παραβατικής συμπεριφοράς των μαθητριών/ών τους,
- συνδυάζουν τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις και τα νεότερα ερευνητικά δεδομένα για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των ψυχοπαιδαγωγικών ζητημάτων των μαθητριών/ών που φοιτούν στο σχολείο του 21^{ου} αιώνα.

Ικανότητες

- εργάζονται ομαδικά και συνεργατικά για την επίλυση προβλημάτων,
- αναθεωρούν τις απόψεις τους και προτείνουν τρόπους αντιμετώπισης ψυχοπαιδαγωγικών ζητημάτων,
- συμμετέχουν σε συζητήσεις που αφορούν τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις στη σχολική τάξη,
- διευθετούν θέματα που άπτονται της δυναμικής και διεργασίας των ομάδων.

Γενικές Ικανότητες

Στη διάρκεια του μαθήματος δίνεται έμφαση σε συμμετοχικές δραστηριότητες, στην αξιοποίηση παραδειγμάτων και εμπειριών των εκπαιδευόμενων και στην καλλιέργεια της κριτικής, δημιουργικής σκέψης και του κριτικού αναστοχασμού. Στόχος είναι να καλλιεργηθούν σημαντικές ικανότητες των εκπαιδευόμενων και ιδιαίτερα:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων εργαλείων
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Ατομική εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα βίας
- Παραγωγή επιστημονικού λόγου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αξιοποίηση ποικίλων κειμένων, βίντεο και άλλων πηγών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη και κριτική προσέγγιση ψυχοπαιδαγωγικών ζητημάτων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της εκπαίδευσης. Επιμέρους στόχοι είναι η ανάδειξη της σπουδαιότητας ανάπτυξης δεξιοτήτων ζωής και κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητριών/ών (π.χ. αυτοπεποίθηση, επίλυση συγκρούσεων, ενσυναίσθηση, αυτοεκτίμηση), αντίληψη που απομακρύνεται από τον γνωσιοκεντρικό χαρακτήρα του παραδοσιακού σχολείου. Παρουσιάζεται η αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στις ανωτέρω δεξιότητες και τη σχολική επιτυχία, καθώς επίσης και τα ευρύτερα οφέλη από την εκπαίδευση σε κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες. Το σημερινό σχολείο διαμορφώνει μια νέα πραγματικότητα, η οποία οφείλει να καλλιεργεί τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και να προλαμβάνει φαινόμενα που πηγάζουν από στερεότυπα και προκαταλήψεις αλλά και σχολικής βίας και εκφοβισμού.

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τις εξής θεματικές:

- Η έννοια και η σημασία της Συναισθηματικής Νοημοσύνης
- Προγράμματα προαγωγής της κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης
- Καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής στο σχολείο
- Η δυναμική και διεργασία των ομάδων
- Στερεότυπα και προκαταλήψεις στο σχολείο και την κοινωνία
- Εκπαίδευση και ετερότητα
- Το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού
- Επικοινωνία και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διά ζώσης και Εξ αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι. Χρήση Webex και πλατφόρμας e-class για ανάρτηση υλικού, ενημέρωση και επικοινωνία με τις/τους φοιτήτριες/ές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Διαδραστική Διδασκαλία	18
	Εργασία σε Ομάδες	12
	Μελέτες Περίπτωσης	12
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	44
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Τελική αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις με ερωτήσεις ανάπτυξης. Συνεκτίμηση της εξέτασης και της γενικότερης συμμετοχής στο μάθημα.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Αρτινοπούλου, Β. (2001). *Βία στο σχολείο. Έρευνες και πολιτικές στην Ευρώπη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Babalis, Th. (2015). *Pedagogical science through place and time*. New York: Nova Publishers.
- Babalis, Th., & Tsoli, K. (2017). *Classroom Life: Shaping the Learning Environment, Classroom Management Strategies and Teaching Techniques*. New York: Nova Publishers.
- Goleman, D. (2011). *Η Συναισθηματική Νοημοσύνη, Γιατί το «EQ» είναι πιο σημαντικό από το «IQ»*; Αθήνα: Πεδίο.
- Gottman J. (2011). *Η συναισθηματική νοημοσύνη των παιδιών: Πώς να μεγαλώσουμε παιδιά με συναισθηματική νοημοσύνη*. Αθήνα: Πεδίο.
- Hughes, M., & Kroehler, C.J. (2007). *Κοινωνιολογία. Οι βασικές έννοιες*. Αθήνα: Κριτική.
- Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Αικ. (2011). *Παιδαγωγική Ψυχολογία*. Αθήνα: Διάδραση.
- Μπαμπάλης, Θ. (2011). *Η ζωή στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Διάδραση.
- Μπαμπάλης, Θ., & Μανιάτης, Π. (2013). Ενδυναμώνοντας τις ταυτότητες στην πολυπολιτισμική σχολική τάξη: Επικοινωνία, κοινωνική αλληλεπίδραση και διαπολιτισμική εκπαίδευση. Στο Π. Αγγελίδης & Χ. Χατζησωτηρίου (επιμ.) *Διαπολιτισμικός διάλογος στην εκπαίδευση: Θεωρητικές προσεγγίσεις, πολιτικές πεποιθήσεις και παιδαγωγικές πρακτικές* (σσ. 63-103). Αθήνα: Διάδραση.
- Μπαμπάλης, Θ., & Τσώλη, Κ. (2017). Βιώσιμη ανάπτυξη και σχολικό περιβάλλον: η δυναμική των προγραμμάτων κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης. Στο Β. Παπαβασιλείου, Π. Φώκιαλη, Ε. Νικολάου, Δ. Ματζάνος, & Μ. Καΐλα (επιμ.), *Κοινωνική και πολιτισμική βιωσιμότητα* (σσ. 187-207). ΠΜΣ «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση», ΤΕΠΑΕΣ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος.
- Μπαμπάλης, Θ., & Τσώλη, Κ. (2016). Ενισχύοντας τη Συναισθηματική Νοημοσύνη και τη σχολική επίδοση των αλλοδαπών μαθητών μέσω ενός προγράμματος κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης: πειραματική προσέγγιση. Στο Β. Μπάρος, Μ. Δημάση, Θ. Γκαμπράνη, Γ.Κ. Κωνσταντινίδου (επιμ.), *Παιδική ηλικία και μετανάστευση. Προκλήσεις για την Παιδαγωγική της Ετερογένειας: Τιμητικός τόμος για τον Ομότιμο Καθηγητή Σπύρο Χ. Πανταζή* (σσ. 417-446). Αθήνα: Διάδραση.
- Μπαμπάλης, Θ., Τσώλη, Κ., & Σταύρου, Ν. (2012).). Καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής στο ελληνικό δημοτικό σχολείο: η συμβολή του εκπαιδευτικού. Στο Κ. Μαλαφάντης, & Θ. Μπάκας (επιμ.), *Ελληνική παιδαγωγική και εκπαιδευτική έρευνα* (σσ. 495-508), Πρακτικά 8ου Πανελληνίου Συνεδρίου Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος (β' τόμος), 2-4 Νοεμβρίου 2012. Γιάννενα: Διάδραση.
- Τσιμπουκλή, Α. (2012). *Δυναμική της ομάδας και επικοινωνία στην εκπαίδευση ενηλίκων*. ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.
- Τσιπλητάρης, Α. (2011). *Ψυχοκοινωνιολογία της σχολικής τάξης*. Αθήνα: Διάδραση.
- Τσώλη, Κ. (2018). Χαρτογραφώντας το πεδίο της καλλιέργειας δεξιοτήτων ζωής στο σχολείο του 21ου αιώνα: ο ρόλος του εκπαιδευτικού. Στην Ημερίδα επιμόρφωσης του Πανελληνίου Συλλόγου Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Αποφοίτων Πανεπιστημίου (ΠΑ.ΣΥ.ΚΑ.ΓΑ.) με τη συνεργασία του 26ου Γυμνασίου Αθήνας *Ο εκπαιδευτικός στον 21ο αιώνα: ανάπτυξη δεξιοτήτων* (σσ. 118-126). Αθήνα, 17/03/2018.

- UNICEF (2012). *Global evaluation of life skills education programs*. New York.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνόγλωσσα

Παιδαγωγική Επιθεώρηση

Επιστήμες της Αγωγής

Εκπαίδευση Ενηλίκων. Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Ηώς

Αγγλόγλωσσα

Education Review

International Journal of Educational Research. Pergamon Press.

Learning and Instruction. Pergamon Press.

Pedagogy, Culture and Society.